

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 10/18
V Lucemburku dne 6. února 2018

Rozsudek ve věci C-359/16
Ömer Altun a další

Vnitrostátní soudy mohou v případě podvodu odhlédnout od potvrzení o sociálním zabezpečení pracovníků vysílaných v rámci Evropské unie

Tak je tomu v případě, kdy instituce, která potvrzení vydala, neprovede v přiměřené lhůtě přezkum potvrzení ve světle důkazů o podvodu, které jí byly poskytnuty.

Belgický inspektorát práce v rámci šetření zaměstnávání pracovníků belgického podniku působícího v odvětví stavebnictví zjistil, že tento podnik nezaměstnával téměř žádné pracovníky a všechny stavební práce zadával jako subdodávky bulharským podnikům, které vysílaly pracovníky do Belgie. Zaměstnání dotyčných pracovníků nebylo nahlášeno u belgické instituce pověřené výběrem příspěvků na sociální zabezpečení, neboť měli potvrzení E 101 nebo A 1 vydaná bulharskou příslušnou institucí, dokládající jejich účast v bulharském systému sociálního zabezpečení¹.

Soudním vyšetřováním provedeným v Bulharsku na základě dožádání belgického vyšetřujícího soudce se prokázalo, že bulharské podniky nevykonávají v Bulharsku žádnou významnou činnost. Belgické orgány tedy podaly bulharské příslušné instituci odůvodněnou žádost o přezkum a zrušení předmětných potvrzení. Ta v odpovědi zaslala přehled potvrzení bez zohlednění skutečností, které byly zjištěny a prokázány belgickými orgány.

Belgické orgány následně zahájily trestní stíhání proti řídicím pracovníkům belgického podniku. Rozsudkem Hof van beroep te Antwerpen (odvolací soud v Antverpách, Belgie) ze dne 10. září 2015 byli dotyční odsouzeni. Uvedený soud sice konstatoval, že každému z vyslaných pracovníků bylo vydáno potvrzení, dospěl však k závěru, že touto okolností není vázán, neboť potvrzení byla získána podvodně.

Hof van Cassatie (Kasační soud, Belgie), jemuž byla věc předložena, se rozhodl položit Soudnímu dvoru předběžnou otázku. Táže se, zda soudy členského státu mohou zrušit potvrzení E 101 nebo od něj odhlédnout, pokud jim skutečnosti předložené k posouzení umožňují konstatovat, že toto potvrzení bylo získáno či uplatněno podvodně.

Soudní dvůr v dnešním rozsudku připomněl svou judikaturu², podle níž zásada loajální spolupráce ukládá instituci, která potvrzení vydává, řádně posoudit relevantní skutkový stav a zajistit správnost údajů obsažených v potvrzení. Tato zásada rovněž implikuje zásadu vzájemné důvěry: potvrzení zakládá právní domněnku legality, a v zásadě tedy váže příslušnou instituci hostitelského členského státu. Dokud tedy není potvrzení zrušeno nebo prohlášeno za neplatné, musí příslušná instituce hostitelského členského státu vzít v úvahu, že pracovník již podléhá právním předpisům sociálního zabezpečení členského státu, v němž je podnik, který jej zaměstnává, usazen, a tato instituce proto nemůže tohoto pracovníka podříditi svému systému sociálního zabezpečení.

¹ Potvrzení E 101 odpovídá standardnímu formuláři sestavenému Správní komisí pro sociální zabezpečení migrujících pracovníků, která byla zřízena při Evropské komisi. Od 1. května 2010 bylo potvrzení E 101 nahrazeno přenositelným dokumentem A1 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72) a s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004 (Úř. věst. 2009, L 284, s. 1).

² Rozsudky ze dne 26. ledna 2006, Herbosch Kiere, [C-2/05](#), a ze dne 27. dubna 2017, A-Rosa Flussschiff, [C-620/15](#).

Ze zásady loajální spolupráce však také vyplývá, že každá instituce členského státu musí řádně posoudit použití vlastního systému sociálního zabezpečení. Příslušná instituce členského státu, která potvrzení vydala, proto musí přehodnotit opodstatněnost jeho vydání a případně toto potvrzení zrušit, pokud má příslušná instituce hostitelského členského státu pochybnosti o správnosti skutečností, z nichž potvrzení vychází.

Soudní dvůr připomněl, že v tomto rámci musí být dodržen postup stanovený pro řešení případných sporů mezi institucemi dotčených členských států o platnosti nebo správnosti potvrzení (zejména předložení věci správní komisi).

Takové úvahy však nemohou vést k tomu, že by se jednotlivci mohli unijních norem dovolávat podvodně nebo zneužívajícím způsobem. Jedná se zde o obecnou zásadu unijního práva.

Neprovede-li tedy instituce, která potvrzení vydala, přezkum v přiměřené lhůtě, musí existovat možnost dovolat se důkazů o podvodu v rámci soudního řízení a domoci se tak, aby soud hostitelského členského státu k předmětným potvrzením nepřihlížel.

Soudní dvůr však zdůraznil, že osoby, které jsou v rámci takového řízení podezřelé z toho, že využívaly vyslané pracovníky za použití potvrzení údajně získaných podvodně, musí mít možnost vyvrátit tato obvinění při dodržení záruk spojených s právem na spravedlivý proces.

Soudní dvůr dospěl k závěru, že jelikož se v projednávané věci belgická instituce obrátila na svůj bulharský protějšek s žádostí o přezkum a zrušení potvrzení ve světle důkazů shromážděných v rámci soudního vyšetřování, jež vedou k závěru, že potvrzení byla získána nebo uplatněna podvodně, a jelikož bulharská instituce nevezala tyto důkazy v úvahu, **může vnitrostátní soud od těchto potvrzení odhlédnout**. Rovněž mu přísluší určit, zda osobám podezřelým z využívání vyslaných pracovníků za použití podvodně získaných potvrzení může vzniknout odpovědnost na základě použitelného vnitrostátního práva.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106